

PM Anläggningsavgift Höör

Bakgrund

Kommunstyrelsen har vid sitt sammanträde 12 mars 2019 (§38 Dnr KSF 2018/503) gett VR-nämnden i uppdrag bland annat se över anläggningsavgifternas uppbyggnad i samband med VA-taxa för 2021. Kommunstyrelsens arbetsutskott har deltagit vid en workshop kring kommunens VA-taxa den 5 februari 2020. Diskussionerna vid detta tillfälle handlade främst som tomyteavgiftens del av anläggningstaxan, att spannet mellan lägsta till högsta avgift borde vara mindre och om bostadsenhetens storlek ska vara 150 m² eller större i fastigheter som jämföras med bostadsfastigheter.

Nuvarande VA-taxa

Svenskt Vatten, en branschorganisation för Sveriges VA-huvudmän, har tagit fram ett förslag på hur VA-taxan kan utformas. Det har funnits flera olika förslag under årens gång och det senaste basförslaget är från 2009. Det finns inga krav i vattentjänstlagen på hur en taxa ska se ut mer än att kostnaderna ska fördelas rättvist och skäligt enligt nyttoprincipen där likadana fastigheter med samma nytta av den allmänna anläggningen betalar samma avgift oberoende av var i kommunen fastigheten är belägen. Svenskt Vattens basförslag bygger på lagstiftning och ett antal prejudicerande avgöranden från Statens VA-nämnd där kommuners taxor har prövats genom åren. Fördelen med att använda sig av Svenskt Vattens förslag är att kommunen kan vara säker på att text och utformning lever upp till lagstiftningens krav.

Från 1 januari 2016 prövas ärende mellan VA-huvudmän och fastighetsägare i Mark- och miljödomstolen istället för i Statens VA-nämnd. Svenskt Vatten arbetar nu med att ta fram uppdaterade rekommendationer till taxetext baserat på de senaste årens domar och rättspraxis.

Förslag till nya anläggningsavgifter 2021 VA-taxa

Anläggningsavgiften består av fyra olika delar; servisavgift, förbindelsepunktsavgift, bostadsenhetsavgift och tomyteavgift. Beräkningen har baserat på 100% kostnadstäckningsgrad. Förslaget innebär inte en höjning av avgiften utan en omfördelning. I jämförelse nedan är minsta tomtstorlek man betalar för satt till 800 m². Största tomtstorlek begränsas av taxans konstruktion.

I nuvarande anläggningstaxa är största tomyteavgiften man betalar vid anslutning till vatten, spillvatten och dagvatten begränsad till 4 546 m², det vill säga den så kallade tomytebegränsningen. Medan den för anslutning till vatten och spillvatten är 4 669 m². Denna innebär att avgiften för tomyta maximalt får lov att utgöra hälften av den totala anläggningsavgiften.

Avgiften för anslutning till vatten, spillvatten och dagvatten för ett enbostadshus varierar idag därför mellan 171 334 kr och 291 388 kr inklusive moms.

Avgiften för anslutning till vatten och spillvatten för ett enbostadshus varierar idag mellan 140 231 kr och 239 438 kr moms.

Att förändra definition av bostadsenhetens storlek från nuvarande 150 m² påverkar förutom uttaget av anläggningsavgiften även uttaget av bruksavgifter och har därför inte utretts närmare. I taxan finns det för fastigheter som till största del består av lager en beslutad rutin för att få en reducerad VA-avgift. Det är denna kategori fastigheter som främst avsågs i diskussionen.

Förslag

Förslaget innebär att tomytebegränsningsregeln sätts ur spel och att avgiftens sätts i fyra olika spann beroende av tomytans storlek. Upp till 1000 m², mellan 1001-2000 m², 2001-3000 m² och över 3001 m².

Detta innebär att avgiften för anslutning till vatten, spillvatten och dagvatten för ett enbostadshus kommer variera mellan 171 334 kr och 267 428 kr inklusive moms.

Avgiften för anslutning till vatten och spillvatten för ett enbostadshus kommer variera mellan 140 231 kr och 222 279 kr inklusive moms.

Förslaget innebär att skillnaden mellan högsta och lägsta avgift för en fastighet ansluten till vatten, spillvatten och dagvatten sänks från 120 054 kr till 96 094 kr. Samt för en fastighet ansluten till vatten och spillvatten minskar skillnaden från 99 207 till 82 048 kr. Främst är det på grund av de som idag ligger i det högsta spannet får en lägre avgift medan de i mellanspannet för en något högre avgift.

Konsekvenser

I konsekvenstabellerna nedan framgår hur förändringarna påverkar för fastigheter med olika tomtstorlek. Förslaget kommer även få en påverkan på flerbostadshus och verksamhetslokaler.

Avvikelse mot gällande taxa	VSD	VS	V	S	Inkl. moms			
					VSD	VS	V	S
Typhus A, 1 bostadsenhet, 800 m2	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	-	-	-	-
Villa, 1 bostadsenhet, 1000 m2	-3,6%	-3,5%	-2,4%	-3,2%	5 128	4 102	1 538	2 564
Villa, 1 bostadsenhet, 1500 m2	5,0%	4,9%	3,5%	4,4%	7 677	6 142	2 303	3 839
Villa, 1 bostadsenhet 2000 m2	-3,1%	-3,0%	-2,2%	-2,7%	5 143	4 114	1 543	2 572
Villa, 1 bostadsenhet 2500 m2	4,2%	4,2%	3,1%	3,8%	7 662	6 130	2 299	3 831
Villa, 1 bostadsenhet 3000 m2	-2,7%	-2,6%	-2,0%	-2,4%	5 158	4 126	1 547	2 579
Villa, 1 bostadsenhet 4000 m2	-2,4%	-2,3%	-1,8%	-2,2%	5 173	4 138	1 552	2 587
Typhus B, 15 bostadsenheter, 800 m2	0,0%	4,8%	4,3%	4,7%	-	20 500	7 688	12 813
Flerbostadshus, 88 lgh, 2000 m2	-0,2%	-0,2%	-0,2%	-0,2%	5 143	4 114	1 543	2 572

Reservation och risk

Det finns en risk med att avvika från den konstruktion från Svenskt Vatten som många av Sveriges kommuner använder sig av. Enligt vattentjänstlagen ska uttaget av avgifter vara skäligt och rättvist. Att de nödvändiga kostnaderna ska fördelas på ett skäligt sätt är dock inte utifrån respektive kunds upplevelse utan i hela VA-kollektivets perspektiv. Eftersom VA-taxan har som utgångspunkt att vara självfinansierande innebär en sänkning av avgiften för en kategori fastigheter automatiskt en höjning för en annan.

Den 1 januari 2014 infördes en ny taxekonstruktion i Höors kommun. På grund av felaktigheter i leverans från dåvarande konsultfirma höll inte anläggningstaxan vid prövning i domstol vilket orsakat kostnader för VA-kollektivet på flera hundratusen kronor. Bristerna har efter detta åtgärdats. Dock bedöms dessa händelser ha påverkat så att fler fastighetsägare önskar få olika delar av VA-taxan prövad vilket orsakar kostnader och stor tidsåtgång. Process om ersättning för skada pågår med leverantör.

Vår nuvarande ramavtalsleverantör i taxefrågor har avrått från förändringar som inte går i linje med Svenskt Vattens basförslag till VA-taxa och har tackat nej till att vara behjälplig i framtagande av ovanstående förslag då det riskerar leda till domstolsprövningar med osäker utgång.

Som ansvarig tjänsteperson för VA-verksamheten kan jag inte rekommendera att kommunen avviker från den konstruktion som vi har idag och som bygger på rättspraxis.

Magnus Brom
VA-chef